

EL LLENGUATGE

4/X/1976

L'oposició

Haver d'explicar les normes de l'ús de l'apòstrof gairebé fa una mica de vergonya. Són tan clares i precises, tan ben fixades i establertes, i constitueixen un capítol tan elemental de la gramàtica, fàcilment trobable a qualsevol manual, que tothom hi pot resoldre els seus dubtes sense que li calguin gaires aclariments suplementaris.

Tothom sap, efectivament, que entre les partícules que afecta l'ús de l'apòstrof hi ha les formes del singular de l'article definit, i que d'aquestes formes, la del femení —és dir, la— coneix unes limitacions, tal com hem dit, molt ben fixades i establertes: l'article la manté la integritat de la seva forma —doncs, no s'apostrofa— davant els mots començats en les vocals i, u, àtones, precedides o no d'una h. Ex.: la intel·ligència, la universitat, la història, la humanitat. Però tal com venim observant d'un temps ençà, són molts els qui apliquen indegudament aquesta limitació de l'ús de l'apòstrof en l'article la, com si en tinguessin un esment imprecís, i el traslladessin a un altre cas. Perquè és davant els mots començats en o que deixen d'aplicar les normes de l'apòstrof a l'article la. En programes impresos d'actes celebrats recentment, que tenim al davant, en tenim tres casos: «La oposició», «la oficialitat del català», «la organització d'autocars». Però contràriament al que s'esdevé davant els mots començats en u, i —àtones— l'article del femení s'apostrofa sempre davant els mots que comencen en o: L'oposició, l'oficialitat del català, l'organització d'autocars. Anàlogament, doncs, cal escriure: l'obligació dels mestres, l'oligarquia dominant, l'ocupació del país, l'opció socialista, l'ortodòxia intangible, l'ocació propícia.

ALBERT JANE